

Hogyan fér meg egy dudás és egy bőgős egy csárdában?

(Kerekes Ernőnek a velencei családos táborban elhangzott előadása szerkesztett változatban)

A "DISC" tesztben található csoportosítások nem véletlenül jöttek létre, sokféle tapasztalat összegződik abban a tesztrendszerben, amit itt kitöltöttünk. Egy ilyen professzionális teszt sok ezer mintán alapul. A főnökömnek mondta egyszer valaki, miután a főnököm elolvasta az értékelést, hogy hát miért értékelsz te engem ilyennek? A főnököm erre azt mondta, hogy bocsánat de nem én értékellek téged, te értékelted saját magadat, mikor kitöltötted és választottál ezek közül a jellemvonások közül; ne rám haragudjál emiatt. Egyébként nem a tükörrre kell haragudni azért, ha nem tetszik az arcunk, még ha ez nem is tökéletes tükör. Nem mond el rólunk mindent, csak egy adalék. Nagyon sok minden befolyásolja a lelkialkatot a velünk született tulajdonságokon kívül. Ilyen egyéb befolyásoló tényező például neveltetés, a családi lelki sérülések. Alapvetően különböznek lelkialkatban a férfiak és a nők. Erről előző táborban volt szó. Különböznek egymástól például az olaszok és a svédek lelkialkatukban. Mindezekén túl mégis vannak ilyen alap típusok.

Szeretném hangsúlyozni, hogy érték van abban, hogy mi ennyi félék vagyunk. Isten teremtésének a végtelen sokszínűségét tudjuk csodálni ebben, ahogy mindannyiunkat egyedi módon alkotott. Erről beszél a Zsoltáros is: „Te alkottad veséimet, te formáltál anyám méhében. Magasztallak téged, mert félelmes és csodálatos vagy; csodálatosak alkotásaid, és lelkem jól tudja ezt. Csontjaim nem voltak rejtve előtted, amikor titkon formálódtam, mintha a föld mélyén képződtem volna. Alaktalan testemet már látták szemeid; könyvedben minden meg volt írva, a napok is, amelyeket nekem szántál, bár még egy sem volt meg belőlük.” (139. Zsoltár 13-16) Érdekes, hogy „a veséim” itt nem korbonctani vagy orvosi fogalom. A vesét a Zsoltáros a gondolkodás központjának tekintette, "még éjjel is oktatnak engem a veséim" mondja az egyik zsoltár. Ez kb. annyira igaz, mint amennyire a szív a gondolkodás központja, ezek inkább jelképek. Arról beszél itt Dávid, hogy Isten formált engem fizikailag olyannak, amilyen vagyok, amikor a csontjaimat formálta, és Isten formált engem lelkileg olyannak, amilyen vagyok. Az is látható,

hogy Dávid elég sajátos lelki alkatú ember volt, elég határozott egyéniség. Lépünk tovább és nézzük meg, hogy ez hogy működik a házasságban. A házasságban arról van szó, hogy két különböző lelki alkatú ember köt egymással egy életre szóló szövetséget. Együtt él két szuverén és egymástól néha lényegesen különböző személy. Lehet köztük hasonlóság, de lehet akár nagyon számottevő különbözőség is és előfordulhat, hogy irritálják egymást a különbözőségeikkel. A szerelem, az együtt járás, a jegyesség rózsaszín időszakában még sok minden elfedte ezeket. Kevésbé bölcs ember azt is gondolhatja, hogy nem baj, majd én megváltoztatom a házasságban. Ez egy alapvető tévedés. Így nem szabad a házasságba indulni, de mégis ösztönösen képesek ezt hinni a szerelmesek. Egyébként eljuthatunk oda is a házasságban, hogy a különbözőségeinkből kiegészítés lesz, ki tudjuk egészíteni egymást egészséges módon különböző területeken. Szeretném hangsúlyozni, hogy a házasságban alapvetően fontos, hogy fogadjuk el a másikat lelkialkatával együtt, mert tudniillik azzal együtt vettük el, olyan nincs, hogy ezt valahogy késsel le lehet fejteni róla. "Én őt szeretem, de a lelki alkatát nem", ez fából vaskarika. Akkor mit szeretek rajta? Nem a szeme színét vettem el, vagy a nyaka formáját. Azt is, de azért alapvetően az ember nem ebből áll. Megjegyzem, a lelki alkat még a szem színénél is maradandóbb. Ha tehát úgysem tudom megváltoztatni, akkor már bölcsebb dolog elfogadni, nem? Teljes képtelenség valakinek a lelki alkatát megváltoztatni, esetleg valamilyen nagyon furcsa, mesterkéltségre rávehető, de annak semmi értelme. Én tehát arra mondtam igent, amilyen ő, nem csak testi, hanem lelki értelemben is. Jobb ezt vállalni.

Egy egészséges házasságban az is fontos, hogy én elfogadjam a saját lelkialkatom. Általában a kettő összefügg egymással, mert ha magamat nehezen tudom elfogadni, akkor könnyen előfordulhat, hogy a másikat is nehezen tudom elfogadni, ha magamban bizonytalan vagyok, akkor jobban fogok félni egy kicsit a másiktól, jobban fogok tartani, védekező leszek a másikkal szemben. A következő dolog, hogy amikor alapvetően elfogadom és úgy szeretem ahogy van, csak akkor segíthetek neki, hogy változzon. Beszéltünk az első alkalommal a kommunikációról. Az egészséges kommunikáció információt ad a másiknak önmagáról. Egy házasságban ez is fontos, őszintének kell lennünk, meg kell mondani a másiknak nem csak kellemes, hanem kellemetlen dolgokat is. Akkor kihangsúlyoztam, hogy különbség van a kommunikáció és manipuláció közt. Kommunikáció az, amikor elmondom a

másiknak, amit gondolok. Manipuláció az, amikor nyomást gyakorlok a másikra, hogy úgy változzon, ahogy én szeretném, és irányítani, uralni akarom a másikat. Ezzel tulajdonképpen szintén kommunikálok valamit, hogy így nem vagy jó, elfogadható a számomra, tessék gyorsan megváltozni, mert különben... A manipuláció céljára mindenki kidolgozza a saját módszerét. Vannak akik direkt, agresszív, lehengető módon próbálnak manipulálni, mások ravaszul, hátulról, ferde eszközökkel. Vannak, akik zsarolással, megfélemlítéssel, megint mások bezárkózással, sündisznó-állással. Egyesek passzív magatartást vesznek fel, nem mondják ki de éreztetik. Vannak, akik büntudatot próbálnak a másikban ébresztetni, megszégyeníteni a másikat. Vannak, akik nagyon széles skálán alkalmazzák mindezeket, de mindegyik rossz. Ezekkel tulajdonképpen éppen az ellen hatok, hogy a másik változzon. Változni igazából akkor tud, amikor olyan légkörbe kerül, hogy elfogadták. Felszabadul arra, hogy igazán szembe merjen magával nézni és felszabadul arra is, hogy bátorsága legyen változni. Tehát a másiknak a megváltozását Krisztusra kell bízni, csak Ő tudja megváltoztatni a Szentlélek által. Nagyon nagy előny a keresztyén házasságban, hogy mi ezt a dolgot rá tudjuk bízni Istenre. Nem kell ezt a terhet magunkkal hordoznunk. Nagy tehertől kímélem meg mind magam, mind a házastársamat. És ahogy már mondtam, nekem is el kell tudnom fogadni saját magamat. Elsősorban tisztába jönni saját magammal, ez sem könnyű dolog, de néha a házastársam segít. És utána földolgozni: hát nem gondoltam, hogy ilyen vagyok.

Érdekes dolog lehet a házasságban, ha nagyon különbözik a lelki alkat de az is, ha nagyon egyezik. Van egy mondás, hogy hasonló a hasonlónak örül; vonzódok hozzá, mert egy kicsit olyan, mint én. Ennek megvan az az előnye, hogy könnyebben összecsiszolódnak, hamarabb megtalálják egymással az összhangot; viszont mind a kettő be is zárkozhat a maga adottságaiba. Nincs meg a másik különbözőségéből adódó visszajelzés, hogy mi az, amiben mégis csak fejlődni kéne. Nem tudják annyira kiegészíteni sem egymást, tehát az egész házasság elcsúszhat valamilyen irányba. Nem veszik észre, mert mind a kettő ugyanúgy csúszik. A másik véglet, ha nagyon különböznek egymástól. Ez az elején megnehezíti az összecsiszolódást, mert több kiálló szöglet van, ami összeütközik. Hosszútávon azonban nagyon sok előnye is lehet: részben kiegészítjük egymást, részben hogy számomra visszajelzés a másik egyénisége, véleménye stb. ami engem mozgásban tart. Mind a kettőből kijöhet jó is, meg rossz is.

Általában azt veszem észre, szinte babonásan függnek attól keresztények, hogy vajon a jó partnert veszik-e el és próbálnak biztos módszereket találni. Nagyon sok ilyen tanítást hallottam, és azt szűrtem le belőlük, hogy nincs ilyen biztos módszer. Vannak dolgok, amiket nem árt megfontolni, de biztos módszer nincs. És azt vettem észre, hogy bármilyen módon is került össze két ember, Krisztusban megtanulhatnak együtt élni. Ezt biztatásképpen mondom mindenkinek.

Próbáljunk most egy kicsit azzal foglalkozni, hogy hogyan jön létre ez az egész, amiket itt olvastatok. 15 ilyen kombinált típus van, de mind a 15 kombinált típus 4 alap tényezőből épül föl és azok különböző arányaira épülnek. Ezek azok az alapvető életfunkciók, amelyek a házasságban is működnek.

Az első ilyen funkció a „D” (angol: dominance): az uralkodás. Lehet, hogy ez rosszul hangzik, de krisztusi értelemben az uralkodás azt jelenti, hogy én szolgája vagyok a másoknak. Az életben mindenesetre erre is szükség van, az uralkodás irányítást jelent, vezetést, aktivitást, cselekvést és határozottságot. Van ilyen torz, nem biblikus kép, hogy a keresztény passzív, csöndes, visszahúzódó, szerény, szemet lesütő stb.: ez az alázat félreértése. Erre a funkcióra igenis szükség van. Egy családban, mint az életben máshol is, döntéseket kell hozni, a dolgokat föl kell mérni, mérlegelni és utána cselekedni. Akik a „D”-ben magas ponttal rendelkeznek azoknak ez ösztönösen jól megy. Jó ítélőképességük van, gyakorlatias szempontok alapján, gyorsan fölmérik a helyzeteket, gyorsan hoznak döntést és haladéktalanul elindítják a cselekvést. Ezek cselekvő, céltudatos emberek, nem nyugodnak addig, amíg a céljukat el nem érik, nem félnek a nehézségektől, bátrak, kitartóak. Kézben tudják tartani a dolgokat, nem engedik magukat csak úgy sodródni, ahogy az élet hozza. Nem félnek a változtatásoktól, az új helyzetektől, sőt kifejezetten szeretik a kihívásokat, mert igazából akkor érzik magukat elemükben. A magas „D” pontszámú emberek azt utálják, ha minden ugyanúgy van, tegnap is ugyanúgy volt és holnap is ugyanúgy lesz. Ezek az emberek általában nem szeretnek panaszkodni, nem szeretnek kifogásokat keresni. Nagy terheket el tudnak hordozni. A házasságban nem mindegy, hogy ezek az emberek általában jól keresnek, mert megtalálják azt a munkát, és ki is harcolják, hogy nekik meglegyen a pénzük. Tehát nem engedik, hogy más félretolja őket. Ezek az emberek önállóak, át tudják látni a feladatukat, nem

kell örökké rájuk nézni: "megcsináltad-e", "tudod-e, hogy mit akarsz csinálni". Azt szeretik ha önállóan csinálhatják a dolgokat.

Minden egyes ilyen jellegzetességnek van hátránya is, mert eddig az előnyeiről beszéltünk. Tehát akik a „D”-ben erősek, azokra jellemző az is, hogy könnyen ridegek és kemények ahogy magokhoz, úgy másokhoz is. Általában türelmetlenek azokkal, akik nem olyan gyorsan döntenek, mint ők, nem olyan gyorsan reagálnak, nem olyan cselekvőképesek. A plafonon vannak ha azt látják, hogy más totojázik. Ők már rég csinálnák, a másik meg még sehol sem tart. Nem sok érzékük van a gyengédséghez, a szép és kedves dolgokhoz, a költészethez, stb. Konfliktusokban győzni akar, a megoldás mellett ugyanolyan fontos, hogy mégis csak ők kerüljenek ki valahogy győztesen; éppen ezért az önkritikájuk sem olyan erős gyengéiket nem szívesen vallják be, mert akkor vesztesnek érezhetik magukat. Nehezen kérnek bocsánatot és nehezen is bocsátanak meg, mert az is egyfajta vereségnek tűnik a számukra. Általában én-központúak, önfejűek és nagyon öntudatosak, hiszen eredményeket érnek el, nem úgy, mint azok a gyengék, azok a totojázók, azok a nem-tudom-mik. Hajlamosak az embereket eszközként használni, átgyalogolni rajtuk, lehangereelni és nem veszik észre, azt hiszik, hogy a legjobbat csinálják. "Hiszen én megmutatom neki, én pályára állítom", és amikor visszamondják, hogy ne legyél erőszakos, akkor, "mi? én nem vagyok erőszakos!" Ezek a fajta emberek nem szeretik maguk fölött a tekintélyt, ők maguk szeretik gyakorolni a tekintélyt. Akár megbízzák vele, akár nem. Különösen ha azt látják, hogy senki nem csinálja, akkor ők gyorsan odamennek: "gyertek utánam, majd megmondom, hogy miért, meg hogyan, egyenlőre csak gyertek utánam." Hajlamosak a lázadásra is. Akik „D”-ben alacsonyok, mint például én, azok nem szívesen vállalnak kockázatot, visszariadnak döntésektől, általában határozatlanok, engedékenyebbek, lágyabbak, nem agresszívek, bizonytalanok, konzervatívok, szeretik megtartani a fennálló állapotot, és általában szerény emberek.

Nézzük a következőt: az „I”-t (angolul: influence), ez úgy van fordítva, hogy befolyásolás, ami nem biztos, hogy a legszerencsésebb megfogalmazás. Az „I” funkció a bátorítás, a társasági élet, az érzelemgazdagság, a melegség, a vidámság. Erre is szükség van egy családban, legyen jó légkör, szeressük egymást, barátkozzunk. Akik az „I”-ben magasak általában jó beszédképességűek és

gyakorolják is a készségüket. Könnyen tudnak érzelmeiket kimutatni és érzelmeiket megérteni, sőt az érzelmeiket állandóan kívül hordják. Egy pillanat alatt látszik rajtuk, hogy éppen milyen érzelmeik vannak, nem fojtják magukba, buzog belőlük. Jó kapcsolatteremtők, barátkozók, közvetlenek, bizalommal vannak mások iránt, szórakoztatóak, jó a közelükben lenni. Ha valakit a sok beszéd unat, annak unalmasak, de egyébként nem. Képesek élvezni az életet, mindig a jelenben élnek, nem tépelődnek a múlton, nem aggasztja őket a jövő. A helyzeteket könnyen el tudják fogadni, mindig éppen azt, ami van, rendkívül optimisták. A mondás szerint, a pesszimista tulajdonképpen jól informált optimista. Az „I”-ben magasak nem azért optimisták, mert a helyzetet fölmérték és úgy gondolták, hogy az optimizmusra ad okot, hanem természetükből adódóan optimisták. Ez az optimizmus naivitássá vált át bizonyos helyzetekben. Ezek az emberek általában kedvesek, jó benyomást tudnak kelteni, hamar megnyerik mások bizalmát sőt életük egyik legfontosabb célja, hogy jó benyomást keltsenek. Képesek az együttérzésre, a tapintatra, mert megértik mások érzelmeit, jól tudnak vigasztalni. Jól értnek a gyerekek nyelvén a magas „I” pontszámúak, jó játszópajtások, tulajdonképpen olyanok, mint egy nagy gyerek még felnőttként is; nem feltétlenül negatív értelemben. Jó, ha van ami a gyerekből megmarad a felnőttben, tud spontán lenni, tudja élvezni az életet, tud felszabadult lenni.

Ennek a típusnak is vannak hátrányai. Sokszor állhatatlanok és felületesek, mert a hangulataik magával sodorják őket, erősen befolyásolják őket az érzelmeik. **Sokszor** megbízhatatlanok, könnyen tesznek ígéretet, mert szerintük jól esik a másoknak hallani azt, de abban a pillanatban sajnos el is felejtik. Nem azért tették az ígéretet, mert meg is akarják tartani, hanem azért, hogy a másoknak örömet szerezzenek vele. Ennek a típusnak nincs jó időérzéke, gyakran kicsúszik az időből, nehezen tud határidőket betartani, mint ugyanúgy a beszédének nehezen tud határt szabni. Ez a típus szubjektív a döntéseiben, érzelmien dönt, az érzelmeit fogja föl alapvető valóságnak, mert azt érzékeli a legjobban és nem a tényeket; márpedig az életben általában tények alapján kell döntenie. Befolyásolhatóak, kihasználhatóak a naivitásuk miatt és amiatt a késztetésük miatt, hogy jó benyomást keltsenek. Manipuláló emberek könnyen visszaélhetnek ezzel, magas „D”-s emberek időnként maguk előtt tolnak magas „I” –s embereket és a háttérben keverik a kártyákat. A magas „I”-sek visszariadnak az ellenállástól, mert nem szeretik az ellenséges helyzetet, ők a baráti

kapcsolatot szeretik; márpedig néha kellemetlen dolgokat is vállalni kell, meg kell mondani bizonyos dolgokat, akár tetszik, akár nem. Hajlamosak a rendetlenségre és a rendszertelenségre, kivéve ha az „S” pontszámuk is magas. Ugyanúgy, ha a „D” pontszámuk is magas akkor azért tudnak népszerűtlenek is lenni; ezért érdekes a kombinált pontszám. Hajlamosak sokat beszélni, fecsegni, ez fárasztó lehet, különösen, ha már nem beszélni, hanem csinálni kéne valamit.

Akiknél az „Í” pontszám alacsony, hajlamosak pesszimisták, önmagába mélyedők, visszahúzódók, gátlásosak, zárkózzottak lenni. Gyanakvóak, kritikusak, logikusak, nem spontán, hanem mérlegelő módon viselkednek és hűvösek, egykedvűek. Hangsúlyozom, hogy mindez hajlam mert nem kötelező, hogy 100%-ig mindenkinél minden így alakul, ezek általános jellegzetességek, de mint ahogy mondtam egy házasságban erre is szükség van. És egy magas „Í”-nek ez könnyen megy. Például általában a nemtől függetlenül amelyiknél magasabb az „Í”, az szeret inkább a gyerekekkel foglalkozni.

A következő funkció a családban a megbízhatóság, az állandóság, a kiszámíthatóság, a stabilitás, a nyugalom, a kiegyensúlyozottság, az együttműködési készség. Ezekre is szükség van a családban és akiknek az „S” (ang.: steadiness) pontszáma az magas azoknak ez ösztönösen jól megy. Általában higgadtak, jóindulatúak, összeférhetőek, alkalmazkodóak, békeszeretőek. Képesek türelmesek lenni, viharokat lecsendesíteni, megnyugtató módon viselkedni, a veszélyes helyzetben általában nem kapkodnak, nem idegeskednek, nem akarnak gyorsan mindenáron csinálni valamit és nem érzelmileg reagálnak, hanem – „álljunk meg egy pillanatra, nézzük meg, hogy mit lehet csinálni” – ez egy „D”-t iszonyúan idegesít, ő már rég csinálna valamit, amikor az „S” még fontolgat. Veszélyes helyzetben is hidegvérűek tudnak maradni, ami nagyon fontos, amikor mindenki elveszíti a fejét. Általában objektívek, tisztánlátók és gyakorlatiasak. Képesek együttműködni másokkal, tehát jó csoportszellemű emberek, hűségesekek, segítőkészek, jó tanácsadók és jó meghallgatók is; de csak ha muszáj, ezt ők nem reklámozzák. Van ugyanis egy olyan tulajdonsága a magas „S” pontszámúaknak, hogy az energiájukkal nagyon jól gazdálkodnak, nem fecsérlik egy pillanatig se. Viszont jól túrik a szívós rutinmunkát, amibe egy „D” vagy egy „Í” hamar belefáradna, ezért ki tudnak tartani akkor is, ha nincs változás, sőt alapjába véve ezt szeretik: a kiszámítható

helyzeteket, egy részterület amiben ők otthon vannak, amit rájuk bízunk, és amivel ellehetnek, mint a befőtt (ez a magas „S”-esek jelmondata). Általában módszeresen dolgoznak, rendszeretőek.

A magas „S” pontszámúak hátránya, hogy általában passzívok, nem kezdeményezők. (Itt megint olyan érdekes kombináció, hogyha az „S” és a „D” pontszámában is magas valaki). Általában szenvtelenek és nem mutatnak érzelmeket, ez néha nagyon bosszantó lehet amikor a másik kíváncsi arra, hogy ő hogy reagál. A másik ezt átélheti úgy is, hogy egyáltalán nem is érdekli a helyzet, pedig érdekli csak nem tudja úgy kimutatni. Általában konfliktus-kerülők és megalkuvók, ami túl nehéz, azt próbálják valahogy kikerülni. Közönyösek, nem lelkesednek a dolgokért, általában szeretik a magas „Í” pontszámúakat lehűteni egy kicsit, amikor kezdenének elszállni. Hajlamosak lustává, begyepesedetté válni, bezárkózni. Általában lassúak, nehezen mozdíthatóak, Mivel meg tudják a nyugalmukat őrizni, ebből adódhat egyfajta főlényes magatartás. Kialakulhat bennük valamiféle rugalmatlan, rendmániás magatartás, hogy mindent pontosan oda kell tenni, mindennek glédában kell állni.

Akik az „S”-ben alacsony pontszámúak, azok hajlamosak arra, hogy nyugtalanok, elégedetlenek, mohók legyenek, általában aktívabbak, kezdeményezőbbek, spontánabbak, kalandvágyóbbak, újat keresőbbek; szenvedélyesek, esetleg meggondolatlanok és könnyebben ellenségesek.

A negyedik funkció a „C” (ang.: consciousness) a lelkiismeretesség, az alaposság, a precizitás, a komolyság, a részletekre való ügyelés, erre is szükség van egy családban. Ez nem azt jelenti, hogy a többi típus nem tud lelkiismeretes vagy megbízható lenni, de a „C” –nek ez minden sejtjében benne van. Hogyha valamit csinálunk, akkor azt nagyon jól, nagyon precízen kell csinálni, minden legyen a helyén, minden menjen a lehető legjobban. Ez egy kicsit mintha hasonlítana az „S”-re, de az „S” arra törekszik, hogy minimális erőfeszítéssel érje el a maximális eredményt; a „C” a maximális eredményre törekszik és nem sajnálja a befektetést, sőt néha egészen fájdalmas erőfeszítéseket tesz. Akik a „C”-ben magas pontszámúak, azok általában mély és alapos gondolkodásúak, lényeglátók, képesek a dolgokat több oldalról végiggondolni, elemzőek, alkotóképeseek. Nem csak

logikusan, hanem intuitív módon is rá tudnak jönni dolgokra, tehát művészi teljesítményre is képesek. Gazdag belső világuk van, de ezt nem mutatják annyira ki, mint az „Í”. A „C” érzelemgazdag belül, az „Í” érzelemgazdag kívül. Általában fegyelmezettek, önkritikusak tehát nagyon meggondolják, hogy mit adnak ki magukból. Konfliktusokban diplomatikusan viselkednek. Kerülik a direkt módszereket, inkább meggondoltan, körültekintő módon, úgy próbálnak célt elérni, hogy azt a másik ne érezze erőszakoltnak. Nem hívők is hajlamosak becsületesek és szavatartók lenni, tehát ha egyszer ígéretet tesznek, akkor megtartják, ha belehalnak is, mert egyszerűen nem tudnak aludni különben. Ügyelnek a részletekre, pontosak, precízek, igényesek mindenféle értelemben. Nem siklanak el a dolgok felszínén, hanem igyekeznek végiggondolni, hogy tényleg úgy van-e ez, ahogy az emberek általában gondolják, vagy van-e másik szempont. Cselekvésükben tervszerűek, nem szeretnek csak úgy Hübele Balázs módjára belefogni a dolgokba. Emiatt egy „C”- t is nagyon lassúnak tarthat egy „D”.

A magas „C” hátrányai lehetnek, hogy hajlamosak nagyon önvizsgálók, önmarcangolók lenni, mert magukkal szemben is túl igényesek, az ideálisra törekszenek. Hajlamosak depresszióra is, mert az ideálist általában nem lehet elérni. Hajlamosak túlérzékenyek lenni, mivel bizonytalanok magukkal, ezért a kritikát is túlzottan magukra veszik, még olyankor is, ha nem őrölk van szó. Emiatt sértődékennyé és hosszasan neheztelővé válhatnak. Haragjukat általában magukba gyűjtik, nem mutatják ki rögtön, mint a „D” vagy az „Í”, és nem is tudják úgy lerázni magukról, mint az „S”. Gyűlik bennük, és néha az egyébként nagyon csendes és udvarias „C” váratlanul kitör és akkor mások csodálkoznak, hogy nem ilyenek ismertük az illetőt. Hajlamosak a pesszimizmusra, nehezen oldódnak társaságban, hajlamosak bizalmatlanságra, visszahúzódsra, gyanakvásra. Ragaszkodnak általában a meglevő helyzethez, nem nagyon szeretik a kockázatokat, a kiszámítható helyzeteket keresik inkább. Sokszor passzívak, mert azt szeretnék, hogy nagyon jól megcsinálják a dolgokat, de ha nincs meg erre a lehetőség akkor inkább nem fognak hozzá. A döntéseik általában nagyon meggondoltak de nagyon sokáig tart mire meghozzák, mert szeretnék mindent gondosan végiggondolni. Hajlamosak álmódzóvá, túl elméletivé válni.

Akik „C” –nél alacsony pontszámúak, azok inkább hajlamosak makacsok, lázadók, merevek lenni, esetleg figyelmetlenek, sértő viselkedésűek, közönségesek, függetlenek, határozottabbak, gyorsan döntők és gyakorlatiasak.

Ezekből a kombinációiból alakul ki az a bizonyos 15 kombinált típus, aszerint, hogy van-e egy vagy kettő, ami a többihez képeset kiugrik. Oda lehetne mindegyikhez a grafikont is rajzolni, ami a jellegét mutatja

A lelkialkat tekintetében a legfontosabb szempontot csak most fogom említeni és ez a legfontosabb szempont az, hogy Krisztusban új teremtés vagyunk. Van egy lelkialkatom, ami Krisztusban is megvan, de Isten kezébe tud engem venni úgy ahogy vagyok, és teljesen újjá formál. Szeretném azt is hangsúlyozni, hogy Krisztus ebben a tekintetben különbözött. Őbenne megvalósult ennek a négy funkciónak a tökéletes egyensúlya. Képes volt gyorsan dönteni, határozott cselekvőképes ember volt, vállalta a nemszeretemet, népszerűtlen dolgokat. Ugyanakkor tudott derűs ember lenni, aki megnyerte a bizalmát még olyanoknak is, akik nagyon bizalmatlanok voltak általában emberek iránt. Egyszerűen jó volt a közelében lenni. másrészt jól tudott együttműködni másokkal, rábízott feladatokat olyanokra is, akikre más nem bízott volna rá semmit; jó csoportember is volt, tudott lecsendesíteni indulatokat, tudott nagyon higgadt és körültekintő lenni éles helyzetekben is, amikor azokat a bonyolult kérdéseket neki szegezték. Általában ellenséges környezetben nehéz az embereknek a higgadságát megőrizni de Ő meg tudta őrizni. És végül képes volt nagyon mély gondolkozásra, nem siklott el a dolgok felszínén, alapos és körültekintő ember volt. Ilyen tökéletesség egyikünkben sincs meg, mindenkinek van valamilyen lelkialkata, amely egy részt tükröz Krisztusból.

A csodálatos dolog az, hogy Krisztus ezekben a dolgokban folyamatosan az Atyától függött. Mi általában arra gondolunk, hogy Istentől azt kell elvenni, hogy mit csináljunk. Én szeretném a figyelmeteket felhívni, hogy sokkal inkább azt kell elvenni Istentől, hogy amit csinálunk azt milyen lelkülettel csináljuk, milyen hozzáállással, milyen szellemmel. Csodálatos lehetőség ez mindannyiunk számára, hogy lelkialkatunk korlátait és hátrányait Krisztusban túl tudjuk lépni. Az Efézusi levél 2:10 azt mondja: „Mert az Ő alkotása vagyunk, akiket Krisztus Jézusban jó cselekedetekre teremtett, amelyeket előre elkészített Isten, hogy azok szerint éljünk.” Már többször

elmondtam, hogy ez a szó: az Ő alkotása, azt jelenti, hogy az Ő mesterműve. Krisztusban vagyunk, újjáalkotva arra, hogy azokban a cselekedetekben járjunk amelyeket elkészített. Isten egyszer megteremtett minket egyfajta módon, Őtőle van az alap lelkialkatunk is de mi ezt megtanultuk a világban „test” szerint gyakorolni. Megtanultuk kihasználni, visszaélni a lelkialkatunk bizonyos jó tulajdonságaival, illetve felületesnek, figyelmetlennek lenni a lelkialkatunk negatív vonásaival kapcsolatban. Az a csodálatos, hogy az új teremtés kijavítja azt, ami a régi teremtésben eltorzult.

Az ami az új teremtés szellemi igazság. Ha valaki megtért, akkor nem történt vele agymosás, nem változott meg külsőleg sem, az emlékeiben és az érzelmi világában is ugyanaz maradt. Ez a szellemi történés át kell, hogy járja a gondolkodásunkat, „át kell változnunk gondolkodásunk megújulása által”, „fel kell öltöznünk ezt az új embert”. Ez nem azt jelenti, hogy az új ember most jön létre, mert már létrejött Krisztusban. Arról van szó, hogy ezt az új embert engedni kell, hogy egyre inkább megnyilvánuljon rajtunk keresztül. A Róma 8:12-ben van arról szó, hogy „adósok vagyunk, de nem a testnek, hogy „test” szerint éljünk. Mert ha „test” szerint éltek, meg kell halnotok, de ha a Lélek által megöliték a „test” cselekedeteit, élni fogtok.” Tehát nekünk keresztényeknek meg kell tanulnunk folyamatos döntések által lélek szerint járni, hogy az új teremtés nyilvánuljon meg rajtunk keresztül. Még mindig lehetőségünk van a régi szerint élni, noha már új teremtések vagyunk. Mindannyian tudjuk produkálni a „test” szerinti reakciókat, csak másképp. Másképp testies egy magas „Í” pontszámú, mint egy magas „D” pontszámú és másképp testies egy magas „S” és egy magas „C”; de mindegyik tud testies lenni. Ezek azok, amik a hátrányokban megnyilvánulnak, és ez az, amiben az új teremtés túl tud lépni. Nekünk tehát meg kell tanulnunk Lélekben járni minden egyes lépésben, minden egyes döntésben, felöltözni az új embert. Ahogy Krisztus egész életében az Atyától függésben élt, úgy nekünk meg kell tanulnunk egész életünkben Krisztustól való függésben járnunk, ez az egyetlen esélyünk. Én soha nem tudok olyan optimista lenni, mint egy magas „Í” pontszámú, és soha sem leszek olyan energikus, gyors és gyakorlatias, mint egy magas „D”. De azt meg tudom csinálni, mert én „C” – ben vagyok magas, hogy ne váljak önmarcangolóvá, hogy amiben szükség van és döntéseimet a megfelelő időben meg tudjam hozni, mert a családnak erre van szüksége. Hibáimtól elsősorban a társam szenved, meg a családom. A legnagyobb

szolgálatot azzal tudom tenni a házastársamnak, hogy a saját életemben az új teremtést valósítom meg. Van még egy nagyon érdekes dolog a 2. Korinthusi levél 12. rész 7. versétől, ezt Pál apostol mondja: „Ezért tehát, hogy el ne bizakodjam, tövis adatott a testembe, a Sátán angyala, hogy gyötörjön és el ne bizakodjam. Emiatt háromszor kértem az Urat, hogy távozzék el tőlem, de Ő ezt mondta nekem: 'Elég neked az én kegyelmem, mert az Én erőm erőtlenség által ér célhoz.' Legszívesebben tehát az erőtlenségeimmel dicsekszem, hogy a Krisztus ereje lakozzék bennem, ezért a Krisztusért örömöm telik erőtlenségekben, bántalmazásokban, nyomorúságokban, üldöztetésekben, szorongatásokban mert amikor erőtlenség vagyok akkor vagyok erős”. Sokat vitatkoznak, hogy mi volt ez a bizonyos tövis, a Sátán angyala. Nem ez a lényeges, tehát a Bibliában soha nem az a lényeges amit nem ír le, hanem amit leír. Abból kell kiindulni, bármennyire furcsa amit mondok, de valamilyen „tövis a testünkben” mindannyiunknak kell. Nem feltétlen a Sátán angyala, de valami, ami bököd minket és változásra készítet; és néha ez a tövis a házastársunk. /Pozitív tövis /. Lehet, hogy pontosan olyan lelkialkata van, ami engem állandóan változásra készítet, vagyis felszínre hozza, ami az én lelkialkatomban negatív, amit szeretnék eltemetni, amiről szeretnék úgy tenni, mintha nem lenne, de ez így nem működik. „Testi” alapon a testiességet nem lehet legyőzni. Isten nagyon is felszínre hozza azt, hogy én érezzem, hogy a lelkialkatom hiányossága milyen nagy hiányosság. Olyan nagy hiányosság, hogyha nem élek Krisztusban akkor csődbe kerülök. És általában az embereket komolyan elgondolkkoztatja, hogyha a házasságuk kezd csődbe menni. Vagy ha látja, hogy a házastársának, akit szeret, milyen fájdalmat okoz.

Pál apostollal együtt rá kell jönnünk, hogy erőtlenségünkben lehet a legnagyobb erő. Ha „testi” szerint élek, akkor az én lelkialkat szerinti erősségeim lehetnek a legnagyobb gyengéim, mert akkor is azokra próbálok támaszkodni, amikor nem alkalmasak a helyzet megoldására. És a lelkialkat szerinti gyengéim lehetnek a legnagyobb erősségeim, mert állandóan szembesítenek azzal engem, hogy Krisztustól való függés nélkül semmit nem ér az életem, hogy magamban senki vagyok, a magam erejével semmi vagyok. Ez az egyetlen esélyünk keresztényeknek, mi hiába próbáljuk meg Krisztust utánozni. Mi Krisztust csak megélni tudjuk az által, hogy bennünk él, és hogy belátjuk, hogy a tökéletes férj és a tökéletes feleség olyan mérce, amit nem hogy leverünk, hanem alatta szaladunk. Ha leverjük, az legalább

feltűnő. De mindannyiunknak a házastársunk nagyon nagy segítséget nyújthat. A szeretet ugyanis az a légkör, ahol az ember felszabadul a változásra. Ha valakire nyomást gyakorolnak, akkor az ösztönösem testiesen reagál, ezért csődhöz vezet, ha én a másikat manipulálni próbálom. Annál rosszabb lesz, mert annál több testiességet visz bele a dologba, nem Lélek szerint fog élni. Én nem tudom a másiktól kimanipulálni azt, hogy Lélek szerint éljen. Ez olyan csoda, ami nincsen a hatalmamban. De tudok a másiktól olyan kereteket teremteni a házasságban, amiben felszabadulhat a Lélek szerint való életre, miközben őszintén megmondok neki dolgokat, amiket nekem kell neki megmondani.

Mindannyiunknak, mint Krisztusban élő felelős feleségnek vagy férjnek – ha másért nem, a házasságunkért vagy a házastársunkért – meg kell tanulnunk Lélek szerint járni, felöltözni az új embert. Még egyszer mondom, amit most a legnagyobb hiányosságodnak tekintesz, az lehet a legnagyobb erősséged. Jó ha tudod mik a hiányosságaid, nem kell megijedni a tükörtől, segítségképpen adja neked Isten...